

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання
універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні
України

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ
У ВИЩІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Розроблено Р4 Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Сімсон О.Е., д.ю.н., професор

Опис курсу: курс «Право інтелектуальної власності у ВНЗ» має на меті сформувати знання у сфері створення та використання результатів творчої інтелектуальної діяльності (інтелектуальних продуктів) студентами та професорсько-викладацьким складом вишу. Особливого значення такі знання набувають у суспільстві, у якому центральну роль відіграють творці та основні результати їх інтелектуальної праці. Курс «Право інтелектуальної власності у ВНЗ» спрямований для підвищення загальної правової культури та формування *hard* та *soft skills* слухачів у питаннях охорони інтелектуальної власності, використання прав інтелектуальної власності та розпорядження продуктами інтелектуальної праці - основного ресурсу нової економіки. Курс розрахований на підвищення рівня освіченості слухачів у проблемах: дотримання прав університетів у відносинах інтелектуальної власності; комерціалізації результатів наукової діяльності ВНЗ; розподілу прав на об'єкти інтелектуальної власності, сторені за бюджетні кошти; дотримання європейських стандартів та міжнародно-правового регулювання в цій сфері; набуття, реалізації та захисту особистих немайнових та майнових прав інтелектуальної власності.

Мета курсу: сформувати знання у сфері створення та використання результатів творчої інтелектуальної діяльності та прав інтелектуальної власності на них; розвинути загальну правову культуру студентів та викладачів ВНЗ у відношенні до інтелектуальної власності; сформувати навички слухачів у використанні об'єктів інтелектуальної власності, права на які належать творцю, вищому навчальному закладу та іншим особам; передати *hard* та *soft skills* у питаннях оцінки, обліку та розпорядження правами інтелектуальної власності.

Завдання курсу:

- сформувати у слухачів теоретичні знання з права інтелектуальної власності;
- освоїти разом із слухачами систему законодавчих актів України та міжнародно-правових актів, а також *aquis communitare* ЄС, що діють у сфері інтелектуальної власності;
- ознайомити слухачів із практикою з реалізації прав інтелектуальної власності у практиці світових університетів, у тому числі підприємницького типу;
- допомогти слухачам оволодіти навичкам грамотного поведіння з інтелектуальною власністю.

Зміст курсу (перелік основних тем)

1. Система відносин у сфері інтелектуальної власності (суб'єкти, об'єкти та права) (1 ЄКТС)
2. Набуття та реалізація особистих немайнових та майнових прав на результати творчої, інтелектуальної діяльності (1 ЄКТС)
3. Інноваційна діяльність, комерціалізація інтелектуальних продуктів та трансфер технологій (1 ЄКТС)

4. Використання прав інтелектуальної власності в університетах підприємницького типу (0,5 ЄКТС)

Результати навчання та методи їх оцінювання:

Результат навчання	Оцінюється через
Формування повного уявлення про систему відносин інтелектуальної власності (суб'єкти, об'єкти та права)	Участь у дискусіях на заняттях, тестування
Навички з реалізація особистих немайнових та майнових прав на результати творчої, інтелектуальної діяльності	Участь у рольових іграх, моделюванні відносин за принципом кейс-стаді
Можливість укладення договорів з розпорядження майновими правами інтелектуальної власності	Розв'язання практичних задач, складання договорів
Використання прав інтелектуальної власності в університетах	Розробка політики ІВ в університеті
Створення стартап та спіноф проекту	Захист на базі презентації

Очні заняття

1 заняття на тиждень. Кожне заняття буде включати елементи лекцій та дискусій.

Студенти повинні виконати завдання на основі ознайомлення з джерелами та відповідні завдання для домашнього виконання до кожного заняття.

Бали

Остаточний бал складається з балів за темами дисципліни (60%) та балів за захист проекту (40%).

Мова викладання

Українська

Джерела для ознайомлення:

1. Махлуп Ф. Производство и распространение знаний в США. – М.: Прогресс, 1966. – 462 с.
2. Community Framework for State Aid for Research and Development and Innovation (2014/C 198/01) // // European Commission. – Access mode: – https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2014.198.01.0001.01.ENG.
3. Commission Recommendation on the management of intellectual property in knowledge transfer activities and Code of Practice for universities and other public research

- organizations. (Text with EEA relevance) [Electronic resource] : Brussels, 10.4.2008. С (2008) 1329 / Commission to the European Communities // European Commission. – Access mode: http://ec.europa.eu/invest-inresearch/pdf/ip_recommendation_en.pdf.
4. Etzkowitz H. Leydesdorff L. Universities and the global knowledge economy: a triple helix of university-industry-government relations / H. Etzkowitz ; eds. L. Leydesdorff // Research Policy. – London, 2000. – № 29. – P. 109–123.
  5. Руководство Осло. Рекомендации по сбору и анализу данных по инновациям : пер. на рус. яз. / Орг. эконом. сотрудничества и развития стат. бюро европ. сообществ. – 3-е изд. – М. : ГУ «Центр исслед. и статистики науки», 2010. – 107 с. Право інтелектуальної власності: акад. курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. О.А.Підпригора, О.Д.Святоцького. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Вид. Дім «Ін Юре», 2004. – 672 с.;
  6. Законодавче регулювання інноваційної діяльності в Європейському Союзі та державах-членах ЄС / за ред. Г. Авігдора, Ю. Капіці. – Київ : Фенікс, 2011. – 704 с.
  7. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / за ред. Ю.М.Капіці. – К. : Вид. Дім «Слово», 2006. – 1104 с&
  8. Сімсон. О.Е. Правова модель приватно-публічного партнерства в інноваційній сфері: монографія / О.Е.Сімсон. – Х. : Право, 2013. – 448 с.
  9. Сімсон О.Е. Інноваційне і креативне право: Право знань і творчості / О.Е.Сімсон. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2006. – 264 с.
  10. Правове регулювання некомерційних організацій в Україні: монографія / І.В.Спасибо-Фатєєва, В.І.Борисова, О.П.Печений та ін.; за заг. ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – Х. : Право, 2013. – 480 с.
  11. Ицкович Г. Тройная спираль. Университеты - предприятия - государство. Инновации в действии / Г. Ицкович ; ред. пер. с англ., предисл. А. Ф. Уваров. – Томск : Изд-во Томск. гос. ун-та систем упр. и радиоэлектроники, 2010. – 237 с.
  12. Крижна В.М. Майнові права інтелектуальної власності як предмет цивільно-правових договорів// Вісник господарського судочинства.- 2008.- № 5.-С. 116-120.
  13. Бегова Т. К вопросу о понятии «нау-хау» как об объекте права интеллектуальной собственности// Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 5. – С. 23 – 26.
  14. Бегова Т. До питання про співвідношення понять «нау-хау» і «комерційна таємниця» / Т. Бегова // Вісник Академії правових наук України. 2007 р. №4(51). – Х. : Право, 2007. – С. 256 – 265;
  15. Закорецька Г. Раціоналізаторська пропозиція як об'єкт інтелектуальної власності в новому Цивільному кодексі України / Г.Закорецька // Адвокат. – 2005. – № 1. – С. 19 – 22;
  16. Капіца Ю. Захист комерційної таємниці в європейських країнах та Україні / Ю. Капіца // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 11. – С. 16 – 20;
  17. Підпригора О.А. Наукове відкриття в Цивільному кодексі України / О.А.Підпригора // Інтелектуальна власність. – 2003. - № 7. – С. 3 – 7;
  18. Підпригора О. Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми, сорт рослини, породи тварини у новому Цивільному кодексі України / О.Підпригора // Інтелектуальний капітал. – 2004. – № 2. – С. 3 – 9;
  19. Господарське судочинство в Україні: Судова практика. Захист прав інтелектуальної власності.- К.: Праксіс, 2007.- 408 с.
  20. Захист прав інтелектуальної власності в господарському судочинстві.- К.: Юрінком Інтер, 2009.- 384 с.

21. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 лип. 2002 р. № 40-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
22. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25 черв. 1993 р. № 3322- XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 33. – Ст. 345.
23. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 19 вер. 2006 р. № 143-V // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 45. – Ст. 434.
24. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 лист. 2015 р. № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – Ст. 25.
25. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 37-38. – Ст. 2004.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІС): <http://www.wipo.int/portal/index.html.ru>.
2. Портал ВОІС: послуги та діяльність у сфері патентів PATENTSCOPE: <http://patentscope.wipo.int/search/ru/search.jsf>.
3. Портал торговельних марок, база даних ROMARIN: <http://www.wipo.int/trademarks/ru/>.